

НАЦИОНАЛЕН ИНСТИТУТ ПО МЕТЕОРОЛОГИЯ И ХИДРОЛОГИЯ
БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ

МЕСЕЧЕН

БЮЛЕТИН

МАЙ, 2007

СОФИЯ

I. ПРЕГЛЕД НА ВРЕМЕТО

1. СИНОПТИЧНА ОБСТАНОВКА

1–2.V От север–североизток премина студен атмосферен фронт. На много места, главно в Южна България, преваля слаб дъжд. Температурите се понижиха с изключение в Югозападна България.

3–4.V Над Балканския полуостров се образува антициклон, които впоследствие се изтегли на изток и след това на много места в Западна България преваля.

5–8.V Отначало страната попадна в топъл сектор в източната периферия на циклонална област, разположена над Централна Европа и Централното Средиземноморие. На отделни места преваля, но количествата бяха несъществени. Температурите се повишиха. На 7–8.V премина студен атмосферен фронт от запад и на места преваля и прегърмя. Температурите се понижиха слабо.

9–15.V През повечето дни приземното барично поле беше размито антициклонално. Във височина отначало преносът беше зонален, а впоследствие се изгради южен гребен. Времето беше сухо. През първите дни само на отделни места в планинските райони преваля. Температурите се повишиха и през периода 12–14.V на места в равнините достигнаха до 33 °С.

16–27.V Настъпи промяна на атмосферната циркулация. На 16–17.V под влияние на приближаващ от запад студен атмосферен фронт на места в Западна България преваля. От 18.V над южната част от Балканския полуостров се блокира циклон и в нашата страна се създаде продължителна валежна обстановка. Паднаха повсеместни валежи, в някои дни със силни гръмотевични бури и опустошителни градушки. На места падналите валежи за няколко дни надвишиха средните месечни суми. Проливните валежи в Софийско причиниха локални наводнения с щети. Температурите се понижиха. С постепенното запълване на циклона валежите се разрешиха и интензивността им намалая, а температурите постепенно се повишиха.

28–31.V Обширен и дълбок циклон от западните райони на континента се преместваше на изток и започна да определя времето в нашата страна. Отначало в Западна, а впоследствие и в Източна България преваля и прегърмя, но валежите бяха значително по-слаби от тези в предишната валежна обстановка. Температурите се понижиха.

2. ТЕМПЕРАТУРА НА ВЪЗДУХА

На 1.V средноденоношните температури в Северна България бяха между 14 и 17 °С (с 2–3 °С по-високи от нормалните), а в Южна – между 11 и 14 °С (с 1–2 °С по-ниски от нормалните). На 2.V те се понижиха и бяха регистрирани най-ниските температури за месеца – между 6 и 12 °С. Най-студено беше в Североизточна България (в Разград 5.5 °С, с около 8 °С под нормата). Впоследствие температурите се повишиха и до края на месеца бяха около и по-високи от съответните норми. Най-топло беше през периода 11–16 и около 27.V. Близки до нормалните бяха температурите през периода 18–21.V.

Средните месечни температури за май са предимно между 17 и 20 °С, в Русе 20.8 °С, в планинските райони между 5 и 11 °С, на вр.Мусала 0.9 °С, на вр. Ботев 4.7 °С. В повечето райони те са с 1 до 3.5 °С по-високи от нормалните. Относително по-големи положителни аномалии има в централната и източната част на Северна България.

Най-високите температури през май са между 29 и 34 °С, в планините между 13 и 20 °С, на вр.Мусала 8.9 °С, на вр.Ботев 10.6 °С, и бяха измерени около 14 и 28.V. Най-ниските температури са между 2 и 7 °С в планините – между 0 и 5 °С, на вр.Мусала –7.5 °С, на вр.Ботев –4.8 °С и са измерени около 3.V.

3. ВАЛЕЖИ

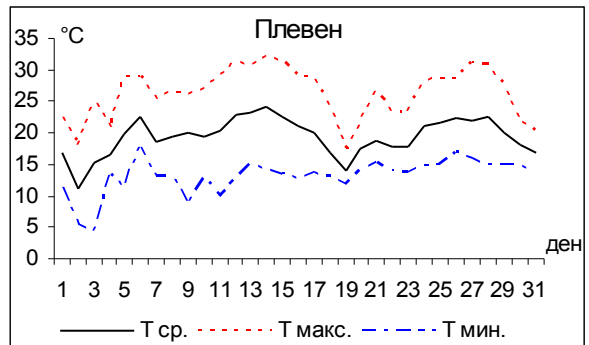
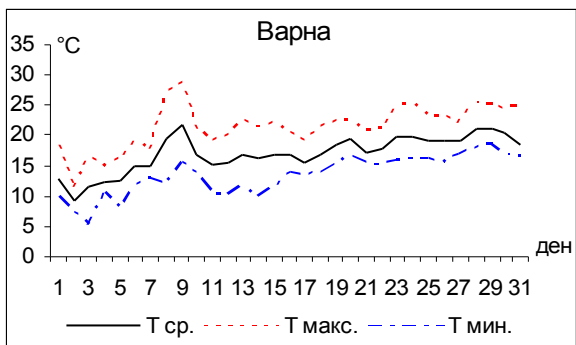
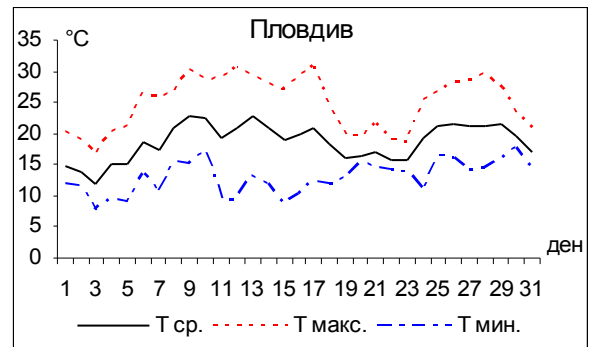
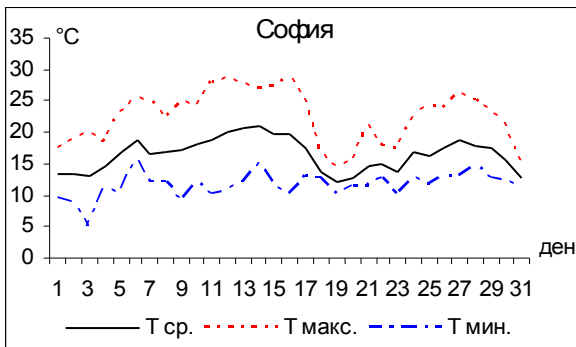
Превалявания имаше през първите дни на месеца и от 17.V до края на месеца. Стабилно беше времето през периода 8–16.V.

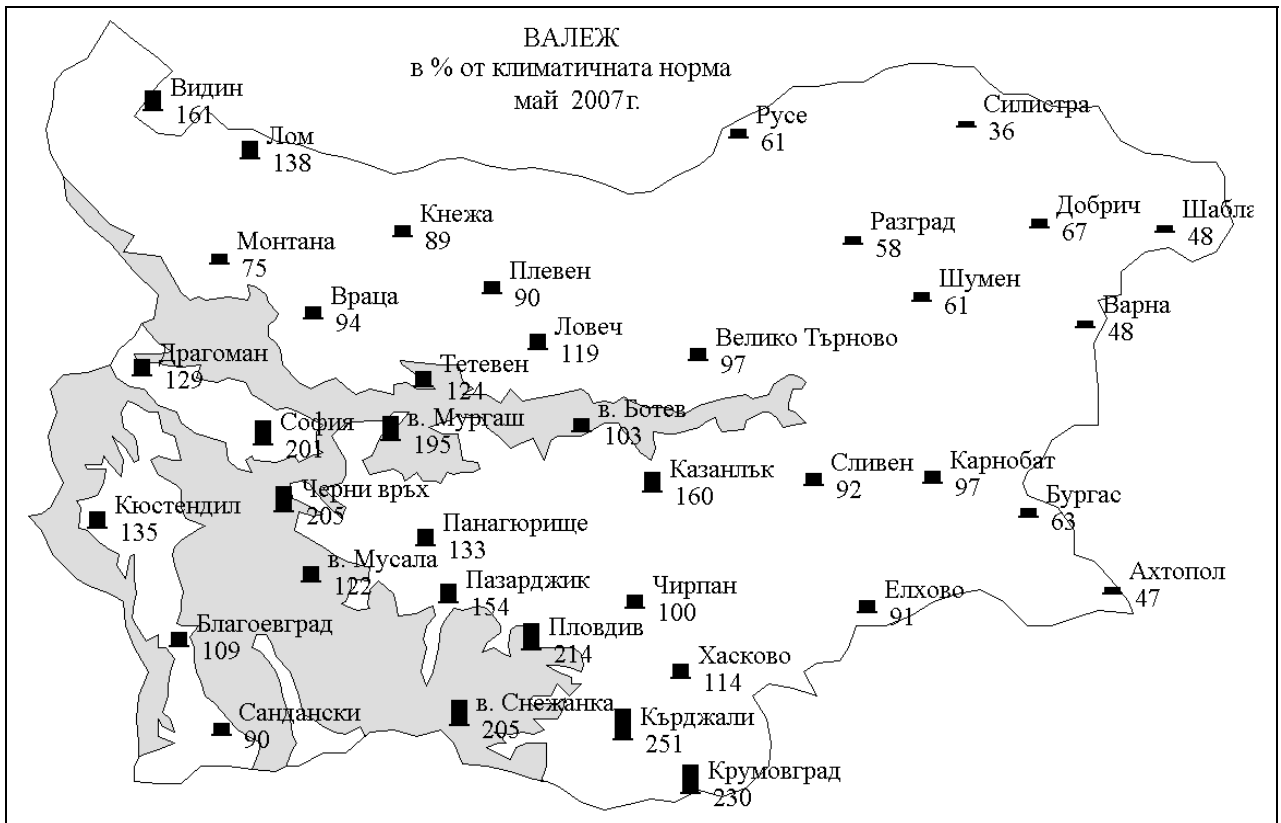
Броят на дните с валеж 1 и повече mm е между 8 и 12 дни, в източните райони – между 4 и 7, а в планините – до 17. В повечето райони валежът през май веднъж до 4 пъти, а в планините – около 5 пъти е бил повече от 10 mm, в София – 6 пъти. В Сандански и Плевен той нито веднъж не е достигал 10 mm. Максималните денонощни валежи са между 10 и 30 mm, в София – 59 mm, във Кърджали – 50 mm, в Пловдив – 43 mm, на вр.Ботев – 37 mm и бяха измерени през третото десетдневие на май.

Сумата на валежите в Източна България е между 20 и 45 mm, т.е. между 35 и 65 % от нормата. В останалата по-голяма част на страната тя е между 60 и 110 mm – около и над нормата. В планинските и припланинските райони валежите са между 100 и 230 mm, които са между 120 и 200 % от нормата, в Тетевен – 171 mm (124 % от нормата), в Кърджали – 156 mm (251 %), на Черни връх – 227 mm (205 %), на вр.Мургаш – 216 mm (195 % от нормата).

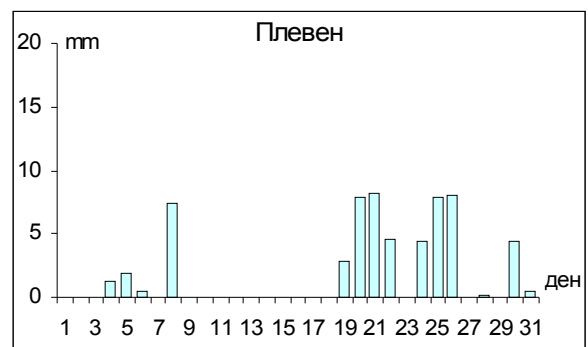
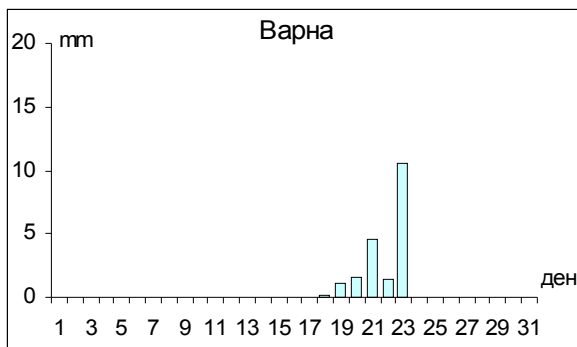
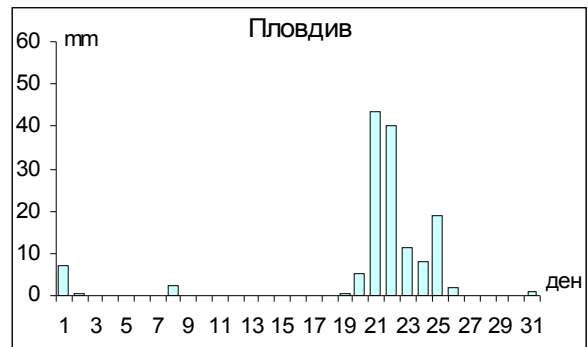
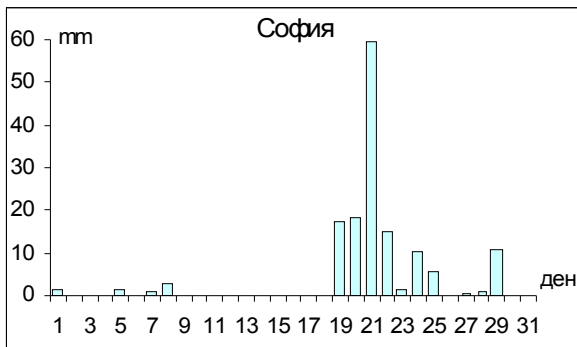

ХОД НА ТЕМПЕРАТУРАТА (°C) ПРЕЗ МАЙ 2007 Г.

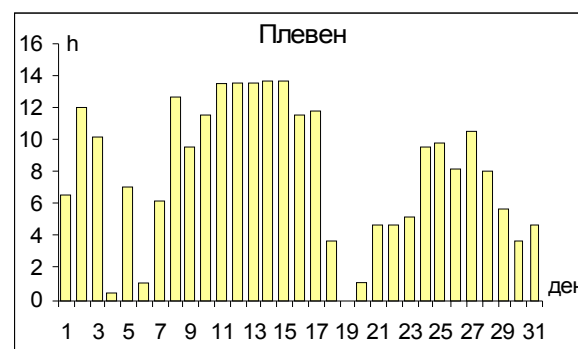
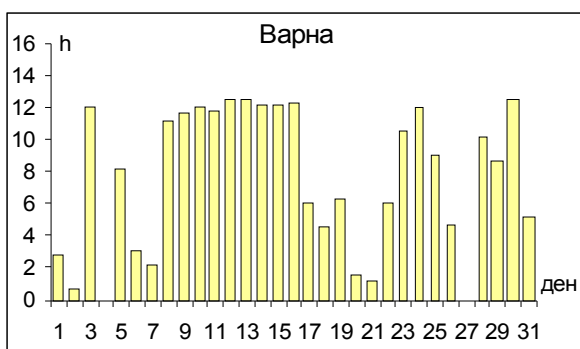
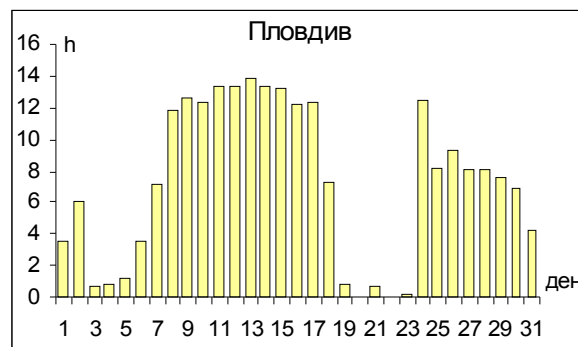
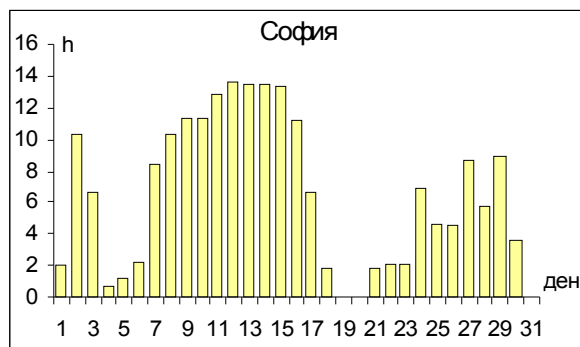

ВАЛЕЖИ (ММ) ПРЕЗ МАЙ 2007 Г.

СЛЪНЧЕВО ГРЕЕНЕ (ЧАСОВЕ) ПРЕЗ МАЙ 2007 Г.

МЕТЕОРОЛОГИЧНА СПРАВКА ЗА МЕСЕЦ МАЙ 2007 Г.

Станция	Температура на въздуха (°C)						Валеж (mm)				Брой дни с			
	T _{ср.}	ΔT	T _{макс}	дата	T _{мин}	дата	сума	Q/Qn (%)	макси- мален	дата	количество валеж (mm)		вятър ≥14m/s	гръм. бури
						≥1					≥10			
София	16.9	2.2	28.9	16	5.0	3	146	201	59	21	12	6	0	14
Видин	19.1	1.7	32.7	14	2.0	3	100	161	23	29	11	4	0	9
Монтана	18.6	1.9	32.2	14	4.8	3	61	75	17	25	10	2	0	7
Враца	18.5	2.1	31.5	14	7.0	3	94	94	29	25	11	3	4	10
Плевен	19.7	2.1	32.1	14	4.6	3	60	90	8	21	11	0	5	6
В.Търново	19.7	3.1	33.2	12	3.9	3	80	97	27	21	9	3	0	3
Русе	20.8	2.6	34.6	12	6.4	3	40	61	15	28	5	1	3	7
Разград	18.4	2.5	30.5	12	3.7	2	42	58	13	24	7	1	0	4
Добрич	17.3	2.7	31.0	27	1.3	3	32	67	20	23	4	1	0	1
Варна	16.9	1.5	28.8	9	5.2	3	19	48	10	23	5	1	2	5
Бургас	17.3	1.4	30.2	28	6.0	3	26	63	11	21	6	1	1	1
Сливен	19.1	2.5	30.0	12	5.0	3	59	92	16	20	6	3	2	7
Кърджали	18.2	1.5	30.2	16	7.3	3	156	251	50	22	11	3	2	8
Чирпан	18.8	2.1	31.4	17	6.2	3	63	100	22	22	8	2	3	4
Пловдив	18.8	1.7	30.8	17	7.6	3	139	214	43	21	9	4	0	8
Благоевград	18.1	1.6	31.2	14	5.8	3	67	109	18	19	11	1	0	6
Сандански	20.1	1.7	34.0	13	11.1	4	42	90	10	22	9	0	0	6
Кюстендил	17.1	1.5	31.0	15	2.8	3	86	135	18	19	12	2	0	4
вр. Мусала	0.9	1.7	8.9	16	-7.5	3	124	122	23	20	17	5	6	6
вр. Ботев	4.7	2.7	10.6	16	-4.8	2	136	103	37	24	11	4	12	6

ΔT – отклонение от месечната норма на температурата; Q/Qn – процентно отношение на месечната валежна сума спрямо нормата. Нормите са изчислени по данни за периода 1961–1990 г. * – не се измерва

4. СИЛЕН ВЯТЪР

Условия за силен вятър (14 m/s и повече) имаше около 10.V и в отделни дни на втората половина на месеца, главно в централната част на страната. Броят на дните със силен вятър е предимно до 3, в Плевен – 5, във Враца – 4, в планините – до 12, на вр.Ботев – 12, на вр.Мусала – 6. В западните и крайните североизточни райони силен вятър не е регистриран.

5. ОБЛАЧНОСТ И СЛЪНЧЕВО ГРЕЕНЕ

Средната облачност (между 4 и 6.5, в планините около 7 десети от небосвода) е близка до нормата. Броят на ясните дни (между 2 и 6, в Източна България до 9, в планините до 2), както и броят на мрачните дни (между 7 и 12, в Добрич 2, в планините до 18) в по-голямата част на страната е близък до нормата. Само в североизточните райони ясните дни са повече, а мрачните – по-малко от нормата.

6. ОСОБЕНИ МЕТЕОРОЛОГИЧНИ ЯВЛЕНИЯ

Локални и краткотрайни **мъгли** се образуваха в 15 дни през май по станции край Черноморското крайбрежие (Шабла, Варна, Калиакра, Бургас).

Гръмотевични бури са наблюдавани с голяма честота в 22 дни от месеца (колкото и през май 2006 г.). Развитието им засегна повече райони около 7, 18 и 31.V и в периодите 20–21 и 24–27.V.

Градушки, най-много през втората половина на май, паднаха в 15 дни (11 дни през май 2006 г.). С масов характер градовите процеси бяха на 21–22 и в периода 24–27.V, когато са нанесени щети в шест и повече области в страната. Най-често градови валежи имаше в Софийска, Врачанска, Видинска, Монтанска, Великотърновска, Плевенска и Смолянска области. Съобщение за град с големина на “яйце” имаше от с.Гумощник (Ловешко) на 21.V. Сезонът за активни въздействия срещу градови процеси е открит от 15.V.2007 г. от 9-те регионални дирекции с полигони към ИА “Борба с градушките” към МЗГ в 8 области на страната.

Обилните и проливни валежи в периода 17–21 и 23–27.V предизвикаха бедствени наводнения в София (преля река Владайска с акумулиран валеж за района 161 mm от 17 до 21.V) и Софийско (Етрополе), Врачанско, Пазарджишко, Пловдивско, Русе и др.

На 21.V над с.Калековец (Пловдивско) премина **смерч** и нанесе щети (над 80 къщи, изкоренени дървета, леко ранени отделни хора) за около 277 000 лв. (дадена е помощ за възстановяване). По-кратко живущ вихър с признаци на **смерч** нанесе щети (покриви на 5 къщи, изкоренени дървета, съборени електрически стълбове) в софийските села Кривина и по-малко в Казичане.

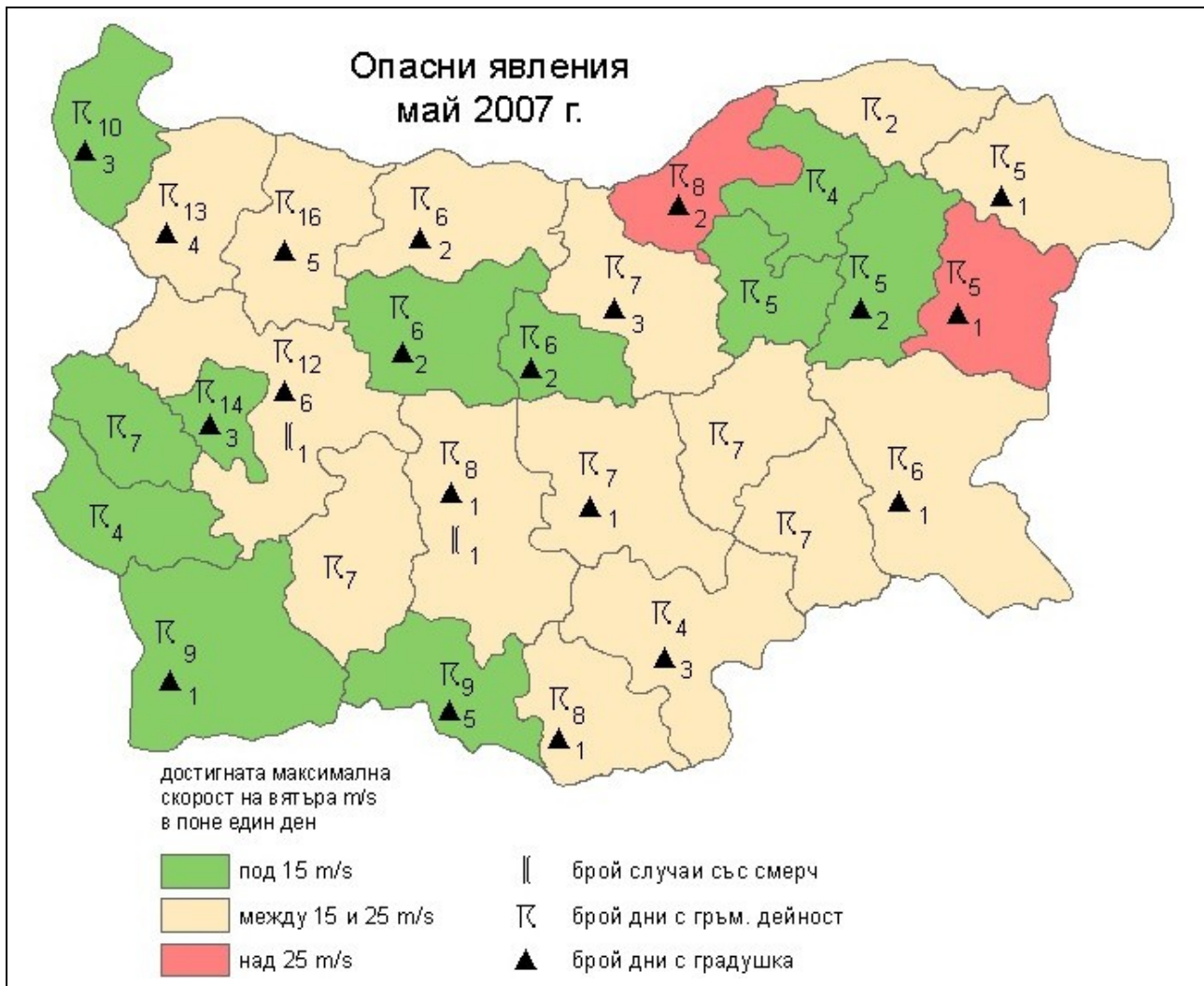
Прелялата Владайска река на 22.V с над 20 наводнени къщи и сгради (сн. [Sofia Photo Agency](#), Юлиана Николова)

Щети след смерча от 21.V в с.Калековец (сн. Христо Минков, РЦ НИМХ–Пловдив)

Изкоренен орех и съборен стълб от смерча (21.V) в с.Кривина (сн. Петьо Симеонов, НИМХ – София)

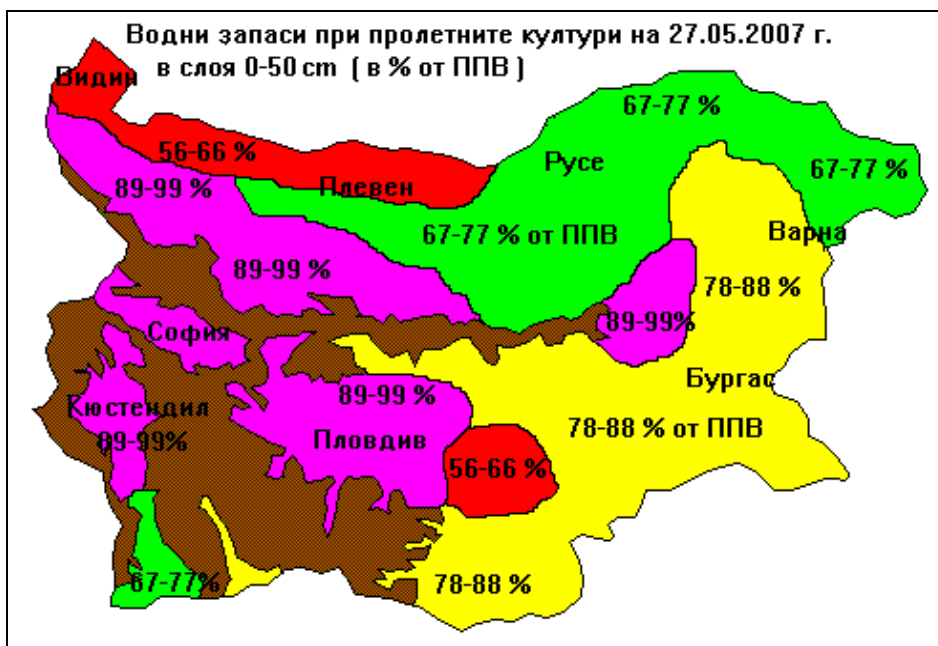
II. СЪСТОЯНИЕ НА ПОЧВАТА, ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ КУЛТУРИ И ХОД НА ПОЛСКИТЕ РАБОТИ

1. СЪСТОЯНИЕ НА ПОЧВАТА

През първата половина на май активното развитие на земеделските култури, високите температури и отсъствието на валежи в много райони на страната предизвикаха интензивно изчерпване на и без това доста намалелите почвени влагозапаси. Това доведе до задълбочаване на дефицита на почвена влага, формирал се през зимата и пролетта и преминаването му на много места в Североизточна и Северозападна България в трайна суша. Падналите валежи с локален характер предимно в Западна България през първото десетдневие на месеца бяха крайно недостатъчни и не доведоха до подобрене на влагосъстоянието на горните почвени хоризонти, а в областите Силистра, Варна, Добрич, В.Търново и др. безвалежният период продължи почти до края на второто десетдневие на месеца. На 7.V при измерване на влагосъдържанието при пшеницата в 100-сантиметровия слой запасите от влага бяха между 40 и 85 % от ППВ, като в районите на Плевен, Ловеч, Силистра, Кюстендил и др. нивата им бяха много под критичните, 40–50 % от ППВ, което беше предпоставка за сериозни повреди по есенниците.

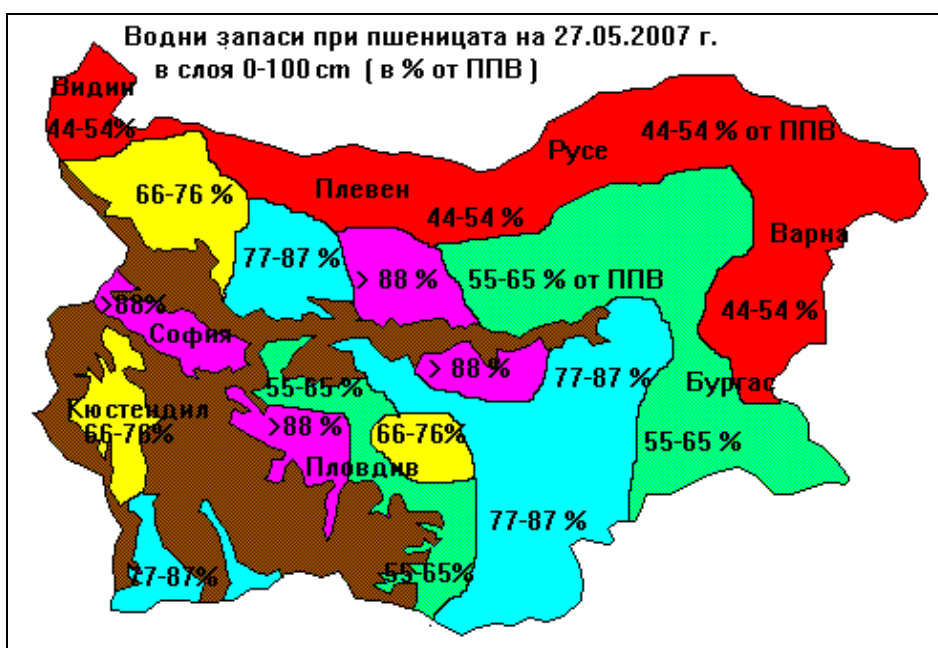
Обилните, а на места и наднормени валежи, паднали в края на второто и началото на третото десетдневие на месеца предимно в Западна и Южна България София 105л/м², Кърджали 100л/м², Пловдив 91л/м², Пазарджик 89л/м² и Кюстендил 81л/м²) промениха състоянието на водните запаси и доведоха до рязко увеличение на съдържанието на влага в горните почвени хоризонти в тези райони. На 17 май съдържанието на влага при пшеницата в 100 см. почвен слой беше най-ниско-между 39 и 49 % от ППВ в крайните Източни Крайдунавски райони и около агростанциите Кнежа, Бъзовец, Новачене, Разград и Кюстендил, а най-високо бе влагосъдържанието в почвата в районите на София, Пловдив, Пазарджик и Сандански – над 83% от ППВ.

През третото десетдневие на месеца интензивните превалявания продължиха в цялата страна с изключение на районите на Бургас, Кнежа, Силистра, Благоевград и Сандански, където количеството на падна-

лите валежи не достигна и 85 % от нормата за десетдневие и доведе до задълбочаване на засушаването там. В областите София, Пловдив, Кърджали и Пазарджик валежите за 10 дни надхвърлиха два пъти месечните норми, като на места предизвикаха и повреди при част от земеделските култури.

На 27.V почвените влагозапаси в 50-сантиметровия почвен слой при пролетните култури в полските райони бяха между 56 и 99 % от ППВ, като най-ниски 56–66 %, останаха влагозапасите в районите на агростанциите Капитановци, Новачене и Хасково (вж. прил. карта).

При пшеницата в 100-сантиметровия почвен слой на същата дата бяха измерени запаси от влага със стойности от 44 до 88% от ППВ. Отново най-ниски, между 44 и 54 % от ППВ, бяха нивата на почвените влагозапаси в агростанциите Капитановци, Силистра, Кнежа, Новачене, Главница и Разград, както и в крайните североизточни райони, а най-високи над 88 % от ППВ в района на агростанциите: София, Павликени, Съдиево, Пловдив и Пазарджик (вж. прил. карта). **Недостигът на почвена влага през април в някои североизточни и северозападни части на страната се задълбочи и през първата половина на май премина в трайна суша, която стана причина за частично унищожаване от есенните посеви.**

Вследствие на падналите повсеместно интензивни валежи през втората част на месеца почти във всички полски райони на страната настъпи рязко подобрене на влагосъдържанието в

горните почвени слоеве с изключение на областите Плевен, Силистра, Видин и Бургас, където преваляванията не бяха достатъчни за преодоляване на задълбочилата се суша.

2. СЪСТОЯНИЕ НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ КУЛТУРИ

През май агрометеорологичните условия бяха неблагоприятни за голяма част от земеделските култури.

През първата половина на май, необичайно за сезона, задълбочилат се недостиг на почвена влага затормозяваше развитието на земеделските култури. Високите температури, достигнали на много места в Северна България до 33–34 °С (Видин, Кнежа, В.Търново, Свищов, Русе, Силистра и др.), и сушата задържаха поникването и началните етапи от вегетацията на царевичата, слънчогледа и др. пролетници. При пшеницата и ечемика неблагоприятните агрометеорологични условия доведоха до скъсяване на междуфазните им периоди (цъфтеж, оплождане, наливане на зърното). Вследствие на острия дефицит на почвена влага бе увеличен дялът на преждевременно пожълтелите и изсъхнали зимни житни култури на места в Дунавската равнина (Бъзовец, Монтана, Враца, Кнежа, Плевен, Новачене и др.) и в Североизточна България (Силистра, Търговище, Разград, Суворово, Царев брод, Главиница). В тези райони височината на голяма част от зимните житни култури е под 50 cm, а класовете – неозърнени и стерилни.

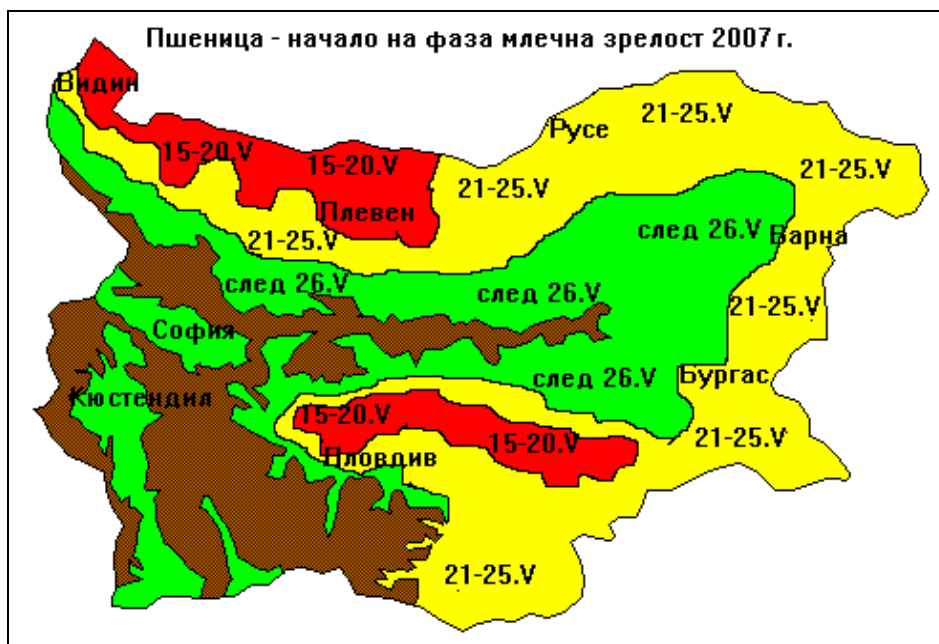
Към средата на май част от посевите с пшеница в северозападната част на Дунавската равнина и в Горнотракийската низина, по-слабо засегнати от пролетната суша, встъпиха във фаза млечна зрелост (вж. прил. карта).

В края на второто и през третото десетдневие на месеца настъпи рязка промяна в агрометеорологичните условия. Падналите повсеместни, значителни по количество, валежи бяха твърде закъснели за голяма част от есенните посеви в полските райони на страната, но дадоха шанс за възстановяване на царевичата, слънчогледа и други пролетни култури.

През третото десетдневие на май вследствие на рязко увеличилата се почвена влага настъпи напредък в развитието на царевичата, слънчогледа и останалите пролетни култури. При царевичата, в зависимост от сеитбените дати, бяха наблюдавани фазите поникване и листообразуване (3–9 лист), при слънчогледа – поникване и 2–4 същински лист. В края на май при слънчогледа и фасула на места в Южна България бе наблюдавано начало на образуване на съцветие. При пшеницата във високите полета протичаше наливане на зърното, а в полските райони на страната – фаза млечна зрелост. На единични места (Р.Конаре) в Южна България при пшеницата бе наблюдавано и начало на восьчна зрелост. При ечемика на много места в Дунавската равнина и Тракийската низина се осъществяваше преход от млечна към восьчна зрелост и начало на восьчна зрелост.

При лозата през втората половина на май протичаше цъфтеж на ресите. Ранните сортове череши и ягоди, незасегнати от поройните дъждове и градушки, достигнаха консумативна зрелост.

Падналите градушки в края на май на много места нанесоха сериозни повреди по земеделските култури. В агростанция Карнобат на 27 и 28.V падналият град нанесе щети по овошките, лозята, пролетните и зеленчуковите култури. В района на Айтос повредите от градушките при царевичата са над 90 %, а при слънчогледа – 20 %.

В агростанция Образцов Чифлик, където падналият град е бил с големина от орех до яйце, са констатирани сериозни повреди по селскостопанските култури. Бяха нанесени сериозни щети на пролетните и овощните култури, както следва: пшеница – пречупени класове и оронени зърна 10 %; ечемик – пречупени класове и оронени зърна 30 %; царевица – пречупени стъбла 80 %, разкъсани листа 100 %; фасул – обрুলени цветове и разкъсани листа 30 %; слънчоглед – обрুলени листа 30–50 %; люцерна – разкъсани листа 30 %; круша – обрুলени зелени плодове 50 %, листа 30 %; вишня – обрুলени плодове 50 %, листа 20 %; череша – обрুলени плодове и листа 30 %; кайсия – обрুলени листа 30 %; лоза – повреди по листата и леторастите 30–50 %, обрুলени съцветия 30–50 %; липа – обрুলени съцветия и листа 30 %.

През третото десетдневие на май високата относителна влажност на въздуха благоприятстваше развитието на мана и др. гъбни болести по земеделските култури.

3. ХОД НА ПОЛСКИТЕ РАБОТИ

През втората половина на май в по-голямата част от страната бе невъзможно провеждането на сезонните почвообработки поради проливните валежи.

В началото на май в полските райони на страната приключи сеитбата на царевицата, сеитбата и разсаждането на късните топлолюбиви пролетни култури. По-подходящи условия за провеждане на растителнозащитни третирания и други сезони полски работи имаше през първото и второто десетдневие на месеца.

III. ЗАМЪРСЯВАНЕ НА ВЪЗДУХА

1. ХИМИЧЕСКО ЗАМЪРСЯВАНЕ НА ВЪЗДУХА

Съдържанието на серен и азотен диоксид и фенол в атмосферата на София е по-ниско от еднократните и среднодневни пределно допустими концентрации (ПДК) и многогодишните средни месечни стойности (МСМС). Приблизително всяко десето измерване е по-високо с 50 % от еднократната ПДК за сероводород в пункта на НИМХ. Няма стойности над МСМС. Наблюдавани са и четири случая на слабо превишение на средноденонощната ПДК за същия показател.

В Бургас и Варна всички следени показатели за качеството на въздуха са под съответните ПДК и МСМС.

В Плевен са измерени в три дни от месеца слаби превишения на средноденонощната ПДК за прах.

В Пловдив многократно са наблюдавани стойности над средноденонощната ПДК за прах. Най-високата стойност е 1.5 пъти над нормата и е измерена на 11.V.

2. КИСЕЛИННОСТ НА ВАЛЕЖИТЕ

Пробите за анализ на киселинността на валежа се събират 4 пъти в денонощието (на 6 часа) в 35 синоптични и 4 климатични станции на територията на цялата страна.

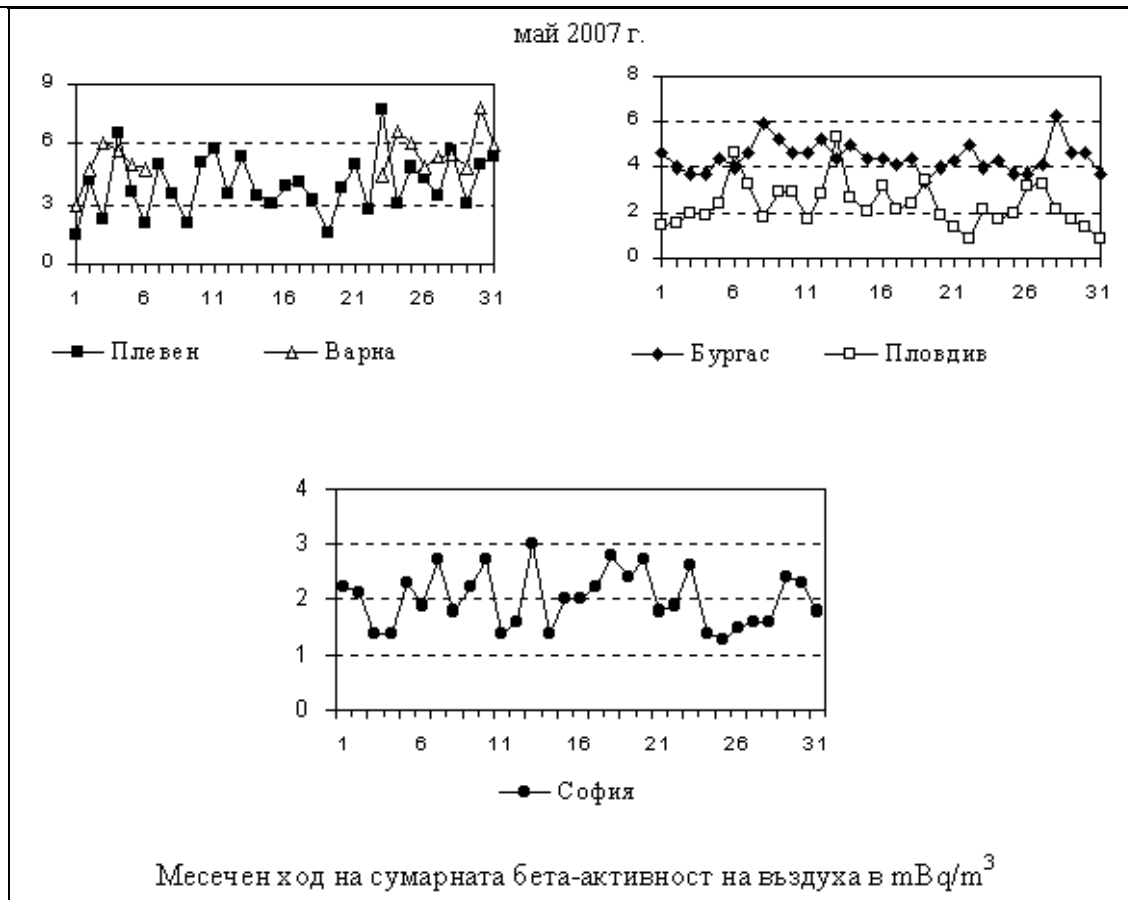
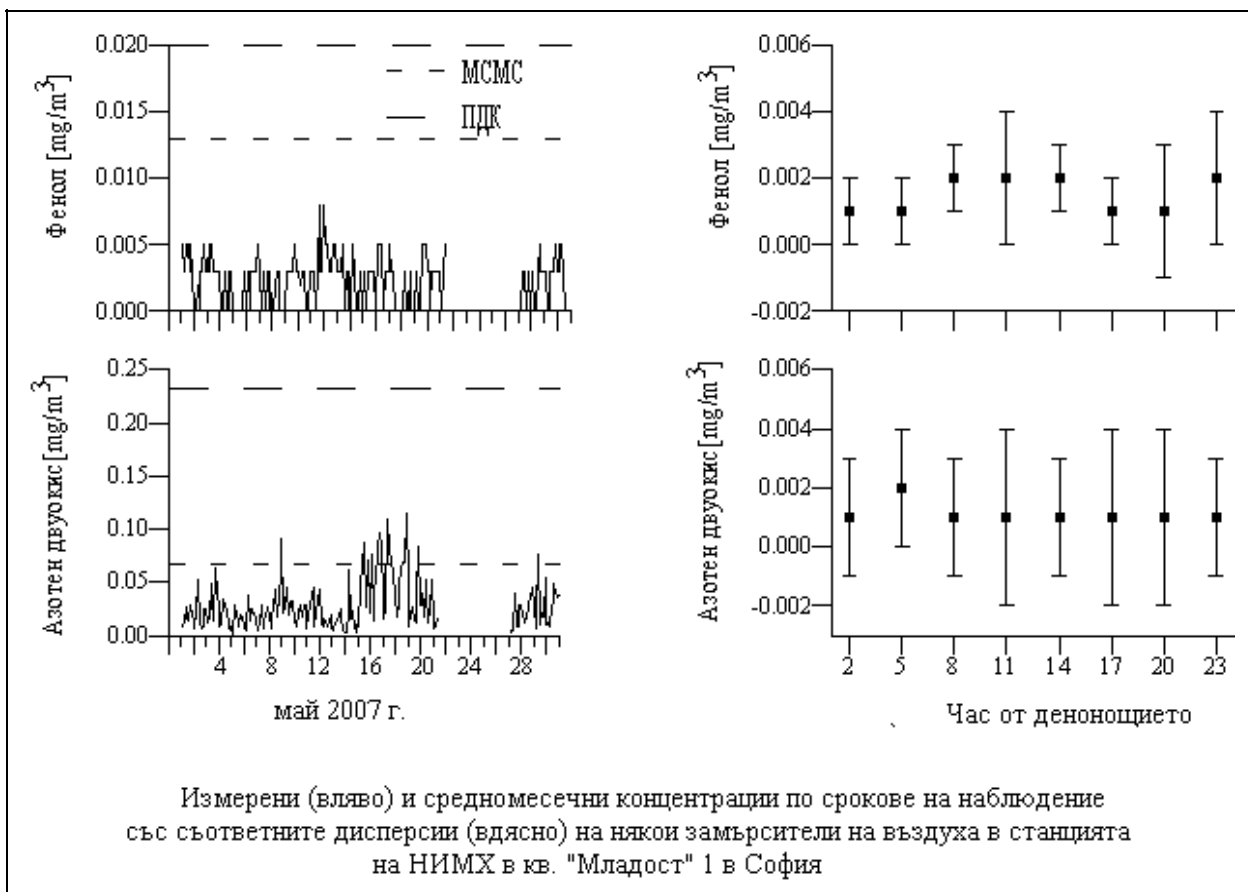
Средните месечни стойности на рН за пунктовете са в киселинната област на скалата в 82 % от всички станции, като най-киселинни (рН=4.3) са средномесечните стойности на вр.Мусала, а най-алкални (рН=7.4) – в Казанлък.

3. РАДИОАКТИВНОСТ НА ВЪЗДУХА

Атмосферни проби за оценка на радиоактивността на въздуха се обработват и измерват ежедневно в регионалните лаборатории от мрежата на НИМХ-БАН в София, Пловдив, Варна, Бургас и Плевен.

Средните месечни стойности на общата бета-радиоактивност на атмосферния аерозол в приземния въздушен слой, измерени 120 часа след пробовземането през май 2007 г., варират от 2 до 5.3 mBq/m³ – сравними и по-ниски от тези през предходния месец. Максималните дневни стойности също са по-ниски от регистрираните през април. Поради технически причини не са вземани проби атмосферен аерозол от станция Варна през средата на периода. Стойностите на общата бета-радиоактивност на атмосферните отлагания и валежите са в границите на фоновите вариации за страната за всички станции от мрежата на НИМХ.

При графичното представяне на данните и при оценката на средните стойности са изключени дните, през които измерената активност е под минимално откриваемата, варираща от 0.9 до 3 mBq/m³ в зависимост от скоростта на броене на фона на апаратурата в различните районни лаборатории и спецификата на отделните проби.

IV. СЪСТОЯНИЕ НА РЕКИТЕ

През май речният отток общо за страната се увеличи с 64 % в сравнение с оттока през април. През първото и второто десетдневие на месеца нивата на реките се понижаваша, а в отделни периоди бяха без промяна. Падналите валежи през периода 19–26.V значително увеличиха оттока на реките в западната половина на Дунавския водосбор (между Огоста и Осъм вкл.) и на реките от Беломорския водосборен басейн. Слабо беше увеличението на протичащите количества вода във водосбора на р.Янтра и несъществено в Черноморския водосборен басейн.

През май общият обем на речния отток се увеличи в Дунавския водосбор с 59 %, в Беломорския басейн с 69 %, а в Черноморския водосборен район остана без промяна в сравнение с април. Спрямо нормата за май речният отток остана по-малък: с 41 % в Дунавския водосбор, с 23 % в Беломорския басейн и намаля почти 4 пъти в Черноморския водосборен район.

В Дунавския водосбор през периода 19–27.V нивата на реките Искър в участъка Нови Искър–Ореховица, Малък Искър при Своде, Вит и Осъм по целите течения се повишиха със 100 до 226 cm, а на р.Огоста в участъка Кобиляк–Мизия и във водосбора на р.Янтра с 20 до 67 cm. Това повишение беше последвано от бавно спадане или задържане на нивата, вследствие на което средномесечният отток на почти всички реки в Дунавския водосбор остана по-голям в сравнение с оттока през април, но значително под нормата за май.

В Черноморския басейн през периода 19–22.V повишение на нивата с 31 до 39 cm беше отбелязано само на реките Луда Камчия при Бероново, Средецка при Проход и Факийска при Зидарово. Повишението беше слабо и краткотрайно, последвано от равномерно спадане до края на месеца, вследствие на което средномесечният отток на всички реки в този район остана без промяна в сравнение с оттока през април и близо 4 пъти под нормата за май.

В Беломорския басейн през периода 18–27.V нивата на р.Марица по цялото течение и притоците на реката се повишиха със 70 до 277 cm, на р.Арда преди язовирите и на р.Върбица при сп.Джебел с 40 до 90 cm, на р.Тунджа по цялото течение с 36–38 cm и на крайните югозападни реки Струма и Места с 64 до 77 cm. Средномесечният отток на почти всички реки в Беломорския басейн се увеличи в сравнение с оттока през април, но остана значително под нормата за май.

Общият обем на речния отток към крайните створове на по-големите реки в страната е 1099 млн.m³, с 32 % под нормата за май и с 64 % по-голям от оттока през април.

През май нивото на р.Дунав в българския участък беше с тенденция към понижаване. Средномесечното ниво на реката по цялата дължина на участъка се понижи с 80 до 121 cm в сравнение с април и е с 275 до 318 cm под нормата за май.

Забележка: Данните са от 08 ч.

V. СЪСТОЯНИЕ НА ПОДЗЕМНИТЕ ВОДИ

През изминалия период изменението на дебита на изворите се характеризираше с големи пространствени вариации и по-добре изразена тенденция на спадане. Понижение на дебита беше установено при 24 наблюдателни пункта или 65 % от случаите. Най-съществено беше спадането на дебита в Етрополски и Котленски карстови басейни, в басейна на Стойловска синклинала (Странджански район), както и в басейна на студените пукнатинни води в Източнородопския район. В тези случаи средномесечните стойности на дебита на изворите са 23 до 59 % от стойностите през април. Най-съществено повишение на дебита от 134 до 160 % спрямо април беше установено в Искрецки, Милановски и Разложки карстови басейни, както и в басейна на масива Голо бърдо.

Пространствените вариации на нивата на подземните води в плиткозалегащи водоносни хоризонти (тераси на реки, низини и котловини) имаха добре изразена тенденция на спадане. Понижение на водните нива с 2 до 165 cm спрямо април беше регистрирано при 47 наблюдателни пункта или 70 % от случаите. Най-съществено беше понижението на нивата на места в терасите на реките Дунав, Места и Тунджа, както и в Горнотракийската низина. Предимно се понижиха водните нива в терасите на река Дунав, в Софийска, Дупнишка и Кюстендилска котловини. Повишение на водните нива с 1 до 72 cm спрямо април бе установено при 20 от наблюдателните пункта, като най-съществено беше то за подземните води на места в терасите на реките Огоста, Тунджа, както и на места в Горнотракийската низина и Сливенската котловина.

Измененията на нивата на подземните води в Хасковския басейн спрямо април бяха от -14 до 3 cm без добре изразена тенденция.

Предимно се понижиха (от -88 до -1 cm) нивата на подземните води в сарматския водоносен хоризонт на Североизточна България.

Измененията на нивата и дебитите на подземните води в дълбоко залегащите водоносни хоризонти и водонапорни системи имаха подчертана тенденция на спадане. Предимно се понижиха (от -113 до -11 cm) нивата на подземните води в хотрив-баремската водоносна система на Североизточна България. Вариации от

-30 до 19 см с подчертана тенденция на спадане имаха нивата на подземните води в малм-валанжката водоносна система на същия район на страната. Предимно се понижиха нивата на подземните води в подложката на Софийския грабен с 6 см, в обсега на Ихтиманската и Средногорска водоносни системи съответно с 1 см и 2 см, както и в приабонската система в обсега на Пловдивския грабен с 48 см. Понижи се дебитът на подземните води в обсега на Ломско-Плевенската депресия с 0.40 l/s, в обсега на Варненския артезиански басейн с 0.30 l/s, а остана без изменение в обсега на Джермански грабен.

В изменението на запасите от подземни води през май беше установена много по-добре изразена тенденция на спадане при 79 наблюдателни пункта или около 74 % от случаите. Понижението на водните нива с 8 до 339 cm спрямо нормите и средномногогодишните месечни стойности беше най-голямо за подземните води на места в терасите на реките Дунав, Струма и Марица, в Горнотракийската низина, в сарматския водоносен хоризонт и в хотрив-баремската водоносна система на Североизточна България, както и в приабонската система в обсега на Пловдивския грабен. Предимно се понижиха нивата на подземните води в терасите на Дунав и Струма, в Кюстендилска и Сливенска котловини, както и в хотрив-баремската водоносна система на Североизточна България. Понижението на дебита, с отклонения от нормите 1.39 до 2973 l/s беше най-голямо в басейните на северното бедро на Белоградчишката антиклинала и платото Пъстрина, в Градешнишко-Владимировски, Нишавски, Искрецки, Милановски, Етрополски и Ловешко-Търновски карстови басейни, в басейните Златна Панега и на Преславска антиклинала, в Котленски, Бобошево-Мърводолски и Разложки карстов басейн, както и в басейна на студените пукнатинни води в Източнородопския район. В тези случаи дебитът на изворите е под 50 % (от 2 до 49 %) от нормите за май. Повишението на водните нива (с 3 до 172 cm) спрямо нормите и средномногогодишните месечни стойности е най-съществено за подземните води на места в терасите на реките Русокастренска и Марица, в Софийска котловина, Горнотракийска низина и в малм-валанжката водоносна система на Североизточна България. Покачването на дебита с отклонения от месечните норми 21.0 до 95.0 l/s беше най-голямо в Чепински и част от Настан-Триградски карстови басейни, както и в част от басейна на Стойловска синклинала. В тези случаи дебитът на изворите е нараснал със 104 до 146 % спрямо нормите за май.

Генерален директор НИМХ ст.н.с. д-р К. Цанков
Телефон: 988-38-35
Факс: 988-03-80, 988-44-94
Телефонна централа: 975-39-86, 87
1784 София, бул. "Цариградско шосе" 66

РЕДАКЦИОННА КОЛЕГИЯ

Отговорен редактор ст.н.с. д-р П. Симеонов
Отговорен секретар н.с. I ст. д-р Т. Маринова
ст.н.с. д-р Л. Латинев
ст.н.с. д-р В. Казанджиев
ст.н.с. д-р Е. Бъчварова
ст.н.с. д-р М. Мачкова
н.с. I ст. д-р И. Господинов
Редакция и компютърна подготовка Б. Калчева

ПОДГОТВИЛИ МАТЕРИАЛИТЕ ЗА БРОЯ

Част I. И. Цоневски, ст.н.с. д-р Л. Латинев, гл. експ. П. Димитрова
Част I.б. ст.н.с. д-р П. Симеонов, н.с. I ст. д-р И. Господинов
Част II. Д. Жолева, Я. Маринова, ст.н.с. д-р В. Казанджиев
Част III. н.с. I ст. Б. Велева, ст.н.с. д-р М. Коларова, Л. Йорданова
н.с. I ст. д-р Н. Вълков
Част IV. инж. Г. Здравкова, инж. Б. Христов
Част V. ст.н.с. д-р М. Мачкова

Печат М. Пашалийски
Формат 70/100/8
Поръчка – служебна
Тираж 27
Печатница при НИМХ

© Национален институт по метеорология и хидрология, БАН
София, 2007

УВАЖАЕМИ СПЕЦИАЛИСТИ И РЪКОВОДИТЕЛИ,

Вие разполагате с поредния месечен хидрометеорологичен бюлетин. В него е направен месечен обзор на основни процеси и явления от метеорологична, агрометеорологична, хидрологична и екологична гледна точка за територията на страната. Оперативната информация, набрана от националната мрежа на НИМХ, дава възможност за бърза и обща преценка на влиянието на тези явления и процеси върху различни сфери на икономиката и обществения живот, за вземане на оптимални управленски решения и повишаване на икономическата полза от стопанската дейност и комфорта на живота.

Месечният бюлетин се публикува в ИНТЕРНЕТ на адрес: <http://www.meteo.bg>

Информацията в бюлетина е оперативна и обобщена. За изследователски и бизнес цели НИМХ предоставя данни, преминали стандартен контрол.

НАЦИОНАЛНИЯТ ИНСТИТУТ ПО МЕТЕОРОЛОГИЯ И ХИДРОЛОГИЯ

е основно оперативно и научноизследователско звено на БАН в областта на метеорологията и хидрологията с предмет на дейност:

- метеорологични, агрометеорологични и хидрологични информации, данни и анализи за химическото и радиоактивното замърсяване на въздуха и водите;
- краткосрочни, средносрочни и месечни прогнози на времето и водите и фенологичното развитие и формиране на добиви от земеделските култури;
- обезпечаване с научно-приложни изследвания, експерименти, разработки и методики на различни дейности в селското стопанство, транспорта, енергетиката, строителството, туризма, проектирането, водното стопанство, търговията, екологията, гражданската защита и други изследователски работи в областта на природните и инженерните науки;
- експертни оценки и експертизи при неблагоприятни хидрометеорологични явления и процеси, за колебания и промени на климата, влияния свързани с агроecosystemите и хидроложкия цикъл и др.;
- обучение за степен “Доктор”, специализанти и дипломанти в сферата на компетентност на НИМХ.

СЪДЪРЖАНИЕ

I. ПРЕГЛЕД НА ВРЕМЕТО

I.1. Синоптична обстановка

I.2. Температура на въздуха

I.3. Валежи

I.4. Силен вятър

I.5. Облачност и слънчево греене

I.6. Особени метеорологични явления

II. СЪСТОЯНИЕ НА ПОЧВАТА, ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ КУЛТУРИ И ХОД НА ПОЛСКИТЕ

РАБОТИ

III. ЗАМЪРСЯВАНЕ НА ВЪЗДУХА

IV. СЪСТОЯНИЕ НА РЕКИТЕ

V. СЪСТОЯНИЕ НА ПОДЗЕМНИТЕ ВОДИ